

мовито „ура“, подето отъ хиляди гърла, раздра въздуха. А гърмежитѣ зачестиха... Турцитѣ бѣха атакувани по цѣлата бойна линия... Скоро боятъ спрѣ и всичко се спотаи... Нощта бѣше страшна и злокобна. Млѣчниятъ пжтъ ярко се открояваше...

Бойко бѣше буденъ — сънь го не хващаше. Зловѣщи прѣдчувствия пѣпляха въ душата му, и ледени трѣпки лазѣха по тѣлото му. Мисълта му вихрено се носѣше, неудържимо летѣше къмъ тихото и мило Соколово. Сърдцето му примираше отъ болка; погледътъ му напраздно блуждаеше къмъ блѣдосиния сѣверъ, да зърне поне за мигъ стария побачимъ — Балкана и тихото родно кѣтче, и бащината мила стрѣха, и Невѣннитѣ равни двори... Тжгуваше той за стара майчица, тжгуваше и за бѣловластъ баща, купнѣше и за кипра невѣста и ненагледна рожба. И въ паметта му ясно и бърже се редѣха палави врѣстници, тъмни джбрави, хладни усои, китни чукари, весели седѣнки и крѣшни хора... Уви, тѣй милъ и свиденъ и красивъ бѣше тогава животътъ прѣдъ лицето на смъртта!...

* * *

Зазоряваше се. Гѣсти мъгли се влачеха по ридове и чукари. Небето бѣше сиво-пепеляво, и ситенъ дъждъ рѣмѣше... Бойковиятъ полкъ бѣше на кракъ, готовъ за бой. Развидѣли се. Бойковата дружина бѣше назначена въ първа бойна линия. Скоро настѣплението почна... Турцитѣ забѣлѣзаха нашитѣ настѣпващи части и откриха огънь по тѣхъ... Отговориха и нашитѣ. Гърмежитѣ зачестиха; зареваха и топовнитѣ гърла... Цѣлата долина ехтѣше... Пукотъ и трѣсъкъ, грѣмъ и молния цѣлѣха въздуха... Войницитѣ, потънали въ калъ и вода, бродяха изъ чернитѣ угари... Изпрѣчи се и малката придошла р. Пурлия. Нѣмаше ни бродъ, ни мостъ наблизо, и войницитѣ я прѣгазиха... Турцитѣ правяха отчаяни усилия, ала напусто: нашитѣ като лѣвовѣ се хвърляха...

Бойковиятъ взводенъ командиръ падна убитъ въ началото на боя; раниха и взводния подофицеръ, и взвода остана безъ водачъ... Трѣбваше да застане на чело Бойко — той

бѣше най-обичния и най-уважаванъ „отдѣленъ началникъ“. Войницитѣ се насърдчиха: тѣ имаха вѣра въ новия си вождъ...

„Не бойте се, другари!“ викаше Бойко. „Имайте куражъ! Нали кога да е ще се мре? — по-добрѣ тукъ, на бойното поле!...“

И Бойко вихромъ полетѣ съ взвода си на прѣдъ. Гърмежитѣ се усилиха. Войницитѣ бѣха зашеметени отъ неговото безстрашие: тѣ туриха въ неговитѣ рѣцѣ сѣдбата си и прѣзрѣха смъртта... Бойковото сърдце трепкаше и читѣ му искрѣха... Турцитѣ бѣха разбити — напора бѣше силенъ отвѣскѣдъ, и удариха на бѣгъ... Долината се постла съ трупове... Нашитѣ прѣслѣдваха неприятеля въ петитѣ му.

Едва привечеръ боятъ утихна. Прѣстана и дъждътъ... Ведро небе се усмихна на западъ; въ отмала залѣзващото слѣнце пращаше послѣдни милувки на кървавата земя...

Припадна здрачъ. Край шосето Бунархисаръ—Виза, на една гола могила, оброшилъ кждрокоса глава, оцѣклилъ черни очи, лежеше, потъналъ въ крѣвъ и калъ, Бойко... Бѣдниятъ, при послѣдната атака, когато поведе осиротѣлия взводъ „на ножъ“, за да плѣнятъ една турска картечница, която покоси живота на толкова негови другари, падна пронизанъ отъ неприятелски куршумъ. Единъ куршумъ го бѣ улучилъ право въ сърдцето, и Бойко бѣ издѣхналъ, навѣрно, на мѣстото си!... Наблизо се търкаляха частитѣ на изоставената турска картечница, на която затворътъ липсваше и каналътъ бѣше задрѣстенъ съ пѣсъкъ...

И за Бойка, който оплакваше всички паднали — и врагове, и другари; за Бойка, който знаеше да окайва и ранени и плѣнени, — за Бойка никой не заплака, никой не пожали...

Тъмна и страшна нощъ се спущаше надъ земята. Смъртта, повихрила черни, смолисти коси, размахала огненъ мечъ, витаеше надъ безмѣлвното бойно поле и съ костеливи прѣсти милваше своитѣ избраници... Тази нощъ Бойко бѣше неинъ плѣнникъ...

* * *

На другия день утрото прѣдвѣщаваше слѣнце. Изтокъ се заливаше съ пламѣци....